

Familieplejen Danmark

Ansøgning om satspuljemidler 2007.

Ansøger: Familieplejen Danmark
Vesterbrogade 24, 2. sal
1620 København V

Projektets titel: Dokumentation og kvalitetssikring af familieplejen som anbringelsesområde med særligt henblik på at undgå sammenbrud og forbedre plejebørns skolegang.

Projektet løber fra 1. januar 2008 til 31.12. 2010 – finansieringsbehov 9,2 mio. kr.

Projektets formål

Familieplejen Danmark ønsker med projektet at øge plejebørns muligheder for at få et godt liv på lige fod med andre mennesker – både mens de er anbragt og i deres senere tilværelse. Mange undersøgelser viser desværre, at sådan er det ikke i dag. Mange plejebørns tilværelse er præget af ustabile relationer til deres egen familie, frygt for uplanlagte ophør af plejeanbringelsen, skiftende skoleforløb og dårlige faglige forudsætninger for senere at tage en uddannelse. Fx viser en SFI-rapport fra 2006 (Tine Egelund), at sammenbrud i familieplejeanbringelser er et hyppigt fænomen - et forsigtigt skøn er 20-40 procent af alle familieplejeanbringelser. Andre undersøgelser viser, at tidligere plejebørn – i lighed med andre tidligere anbragte – er uforholdsmæssigt ringe stillet mht. skolegang og uddannelse (SFI 2003 Egelund og Hestbæk, Ugebladet A4, 2004, Inge Bryderup, DPU 2007).

Hjemmesiden Børnetinget for plejebørn giver os desuden daglige påmindelser om, at plejebørns forhold til deres egne forældre er en stadig kilde til uro, frygt og loyalitetskonflikter.

Med projektet ønsker vi at vise, at man ved et systematisk socialt arbejde kan forbedre plejebørns vilkår og give dem en bedre ballast til at profitere af deres familieplejeanbringelse. Det kræver øget fokus på faglighed, effektmål og dokumentation.

Vi knytter med vores målsætning direkte an til intentionerne i anbringelsesreformen af 2005, hvor politikerne ønskede at give blandt andet familieplejeområdet et tiltrængt kvalitetsløft og sikre, at plejebørn får langt bedre betingelser end i dag for at udvikle stabile familierelationer, få et godt arbejdsliv og deltage i samfundslivet i øvrigt som ligeværdige borgere.

Vi ønsker også at knytte an til en af de andre politiske målsætninger i anbringelsesreformen, nemlig ønsket om en bedre sagsbehandling. Ved i projektet at arbejde systematisk med § 50-undersøgelsens og handleplanens seks delemner – og ved at lægge særligt vægt på skolegang og relationer mellem plejefamilie og egen familie – kan vi skabe et klarere aftalegrundlag mellem myndighedsudøver (kommunerne) og udførerledet og dermed give kommunerne bedre mulighed for løbende at reagere, hvis et plejeforhold ikke giver de ønskede effekter.

Vi vil opfylde vores målsætning ved systematisk dokumentation og synliggørelse af effekten af arbejdet blandt Familieplejen Danmarks familieplejekonsulenter og i de tilknyttede plejefamilier på tre udvalgte områder:

1. Netværksanbringelser, 2. Samvær mellem plejebørn og egne forældre og 3. Tilsynet med plejebørn og aflastningsbørn.

Når vi har valgt disse områder ud, er det af følgende grunde:

Mht. netværksanbringelser: Det er et politisk mål i anbringelsesreformen at øge antallet af netværksanbringelser. Tidlige undersøgelser peger på, at netværksanbringelser giver plejebørnene øget stabilitet og større følelse af identitet og tilhørsforhold end almindelige plejeforhold. Men nyere litteratur (fx Elaine Farmer, University of Bristol) antyder, at billedet er mere broget – at gode netværksanbringelser er en optimal anbringelsesform, men at netværksanbringelser uden ordentlig udredning og støtte kan få meget negative følger for plejebørnene. Med vores projekt ønsker vi at give kommuner, familieplejekonsulenter og plejefamilier en systematisk dokumentation af barnets udvikling, der kan belyse om netværksanbringelsen er den rette foranstaltning..

Mht. samvær: Mange plejebørn har overvåget og støttet samvær med deres forældre. Disse samværsrelationer er ofte meget komplicerede og følelsesmæssigt konfliktfyldte for både plejebørn, egne forældre og plejeforældre. Vores erfaring er, at et konfliktfyldt samvær lægger kimen til mange uplanlagte ophør af plejeforholdet, samtidig med, at et konfliktfyldt samvær kan give så meget uro for barnet, at det ikke har ressourcer til fx at koncentrere sig om sin skolegang og fritidsaktiviteter med kammerater.

Omvendt siger al erfaring, at når et plejebarn har et afklaret forhold til egne forældre, anbringelsesårsag og livshistorie, falder barnet til ro hos sine plejeforældre og kan profitere af sin anbringelse. Det er således væsentligt at arbejde hen i mod at barnet opnår denne afklaring.

Mht. tilsynet med plejebørn: Det lovpligtige tilsyn med plejebørn er samfundets/kommunens kontrol med plejeforholdet og samtidig dér, hvor både plejeforældre og plejebørn kan søge støtte til at få plejeforholdet til at fungere. Der findes ingen evidensbaserede tilgange til "det gode tilsyn", ingen overordnet, systematisk, socialfaglig praksis og meget sparsom skriftlighed i den enkelte anbringelsessag ift. hvad kommunerne ønsker, at familieplejekonsulenter og plejefamilier skal arbejde hen imod for plejebarnet. Det er derfor i dag næsten umuligt at arbejde resultatorienteret.

Vores medlemsorganisation Døgnplejeforbindelsen for Børn og Unge i Hillerød fik fra 2004-2007 satspuljemidler til projekt "Samarbejdssamtaler i anbringelsessager", hvor både forebyggende og konfliktmæglende samtaler mellem forældre og plejeforældre er blevet afprøvet med stor succes. Dette projekts resultater vil blive inddraget i det herværende projekt.

Familieplejen Danmark vil konkret arbejde ved med disse tre områder, ved:

- At projektet systematisk inddrager evidensbaseret viden og erfaringen blandt Familieplejen Danmarks konsulenter til at opstille resultatbaserede mål og indikatorer (delmål) for disse tre områder.
- At projektet ved at opstille effektmål for indsatsen opkvalificerer dialogen mellem familieplejekonsulenterne (udfører) og den kommunale myndighed (bestiller), så handleplan og behandlingsplan efter behov hurtigt kan justeres.
- At projektet indarbejder effektmål og dokumentation i det daglige arbejde med plejebørnene, så der skabes ny – koordineret – praksis i alle de led,

der er involveret.

- At projektet udarbejder IT-understøttede dokumentationsmodeller for de ydelser, projektet omhandler og opkvalificerer både familieplejekonsulenter og plejefamilier, så de kan arbejde systematisk med dokumentation som en integreret del af det sociale arbejde.

(Bilag 1 om Familieplejen Danmarks kompetencer og organisering)

(Bilag 2 om Familieplejens statistik)

Projektindhold

Projektet gennemføres for de 736 familieplejeforhold og 573 aflastningsforhold, Familieplejen Danmarks medlemsorganisationer fører tilsyn med og for de 316 familiepleje-samværsager, som medlemsorganisationerne har. I projektet inddrages medlemsorganisationernes cirka 120 familieplejekonsulenter og andet pædagogisk personale samt de 1311 plejefamilier, medlemsorganisationerne samarbejder med.

Projektet gennemføres med bistand fra ekstern konsulent med omfattende erfaring i dokumentation og effektmåling af socialt arbejde og med en følgegruppe, hvor en række kommunale samarbejdspartnere, Plejeforældrenes Landsforening, Socialpædagogernes Landsforbund og TABUKA vil blive repræsenteret.

Projektet vil blive udført i fem hovedfaser:

1. fase – opstart af projekt, ansættelse af projektmedarbejdere, træning af projektmedarbejder og kernemedarbejdere fra hver medlemsorganisation i opstilling af resultatmål, indikatorer og dokumentation.

2. fase – opstilling af resultatmål, indikatorer og IT-understøttet dokumentationsmodel for slægtsplejeanbringelser. Træning af alle medarbejdere i medlemsorganisationer.

3. fase - opstilling af resultatmål, indikatorer og IT-understøttet dokumentationsmodel for samvær mellem plejebørn og deres forældre. Træning af alle medarbejdere i medlemsorganisationer.

4. fase - opstilling af resultatmål, indikatorer og IT-understøttet dokumentationsmodel for tilsynet med plejebørn. Træning af alle medarbejdere i medlemsorganisationer.

5. fase – træning af plejeforældre i dokumentation og systematisk dialog/afrapportering omkring delmål og indikatorer.

I projektet opereres med en 6. fase, der går på tværs af de øvrige faser: Kommunikation og formidling. Herunder udarbejdelse af nyhedsbrev og hjemmeside omkring processen til brug for alle aktører. Der gennemføres samtidig på tværs af disse faser intensive dialoger med familieplejen Danmarks kommunale samarbejdspartnere.

Projektet er treårigt.

(Se bilag 3 for projektplan og budget).

Projektets målgruppe

Projektets egentlige målgruppe er de 736 plejebørn, 573 aflastningsbørn og 316 "samværsbørn", Familieplejen Danmarks medlemsorganisationer fører tilsyn med og er konsulenter for – samt deres familier. Børnene og de unge vil opnå en mere kvalificeret familieplejeanbringelse ift. inddragelse, skolegang, familierelationer, livsudvikling etc. Deres forældre vil opleve, at de bliver

bedre inddraget, og både plejebørn, plejeforældre og forældre vil opleve mindre uro omkring anbringelsen, så der sker færre uplanlagte ophør.

Projektets faglige målgruppe er Familieplejen Danmarks medlemsorganisationers familieplejekonsulenter og pædagogiske medarbejdere, samt de plejefamilier, vi samarbejder med.

Familieplejekonsulenterne er dem, der – på vegne af kommunen – fører tilsyn med plejebørn/aflastningsbørn og udfører samværsopgaver for kommunen. Det er dem, der i deres socialfaglige praksis har kontakt både med kommunen, med plejeforældrene, med forældrene og med børnene/de unge.

Plejeforældrene er som målgruppe dem, der i dag arbejdes mindst med, når man taler dokumentation - men det er samtidig dem, der er tættest på plejebørnene. Ved at skærpe deres bevidsthed omkring overordnede mål, delmål, indikatorer og afrapportering kan man skabe langt bedre anbringelser på en relativt enkel måde.

Projektets planlagte styregruppe vil tage stilling til, hvorledes kommunerne bedst inddrages i projektet. En mulighed er at lave et pilotprojekt med en række interesserede kommuner, der også selv arbejder med resultatmål og indikatorer.

Opsummerende er projektets målgruppe hermed 736 plejebørn, 573 børn i aflastningsforanstaltninger, 316 plejebørn med samværsordninger, 120 familieplejekonsulenter og 1311 plejefamilier.

Projektets målsætninger og succeskriterier

Den overordnede målsætning er, at børn, der er i plejefamilier, hvor tilsyn og øvrig støtte gives ud fra den systematik, vi får opbygget, skal opleve en markant forbedring, primært i forhold til projektets fokusområde, nemlig skolegang og forhold til egen familie (og hermed egen anbringelseshistorie).

I projektet arbejder vi med, at der i alle børnesagerne skal laves en "baseline-måling" i forhold til de indikatorer, vi vil arbejde med – og mål for projektperioden. (Et eksempel på en indikator: Ved projektets start har 32 procent af alle de plejebørn, vi fører tilsyn med, en opdateret livshistoriebog. Vores mål er at 90 procent af alle plejebørn har en opdateret livshistoriebog.)

De specifikke målsætninger knytter sig til den faglighed og praksis, der skal udvikles hos familieplejekonsulenter og plejefamilier. Målsætningerne er:

- At der i 95 procent af Familieplejen Danmarks nuværende tilsynssager (herunder netværksanbringelsessager) plus samværsager i forlængelse af § 50-undersøgelse og handleplan i projektperioden bliver udspecificeret målbare effektmål, delmål og indikatorer – i hvert fald for plejebarnets relation til familien og i forhold til skolegangen.
- At der i alle nye sager gennemføres en samtale med kommunen om hvilke effektmål der bør styre indsatsen, samt etablering af delmål og indikatorer, der dokumenterer progressionen i den enkelte sag.

De operationelle målsætninger knytter sig til de meget konkrete processer i projektet.

Målsætninger er, at:

- 95 procent af Familieplejen Danmarks familiepleje- og samværskonsulenter ved projektperiodens udløb har gennemgået det kompetenceudviklingsforløb, der gør dem i stand til at arbejde systematisk med effektmål og dokumentation.

- 95 procent af de plejefamilier, som Familieplejen Danmark samarbejder med, er blevet trænet i dokumentation og afrapportering og aktivt tager del i denne.

Det er indbygget i projektet, at der vil blive målt på alle tre niveauer af målsætninger undervejs i projektet og ved dets afslutning.

Venlig hilsen

Niels Dueholm
(formand for Familieplejen Danmark)

Kirsten Holm-Petersen
(sekretariatsleder i Familieplejen Danmark)